

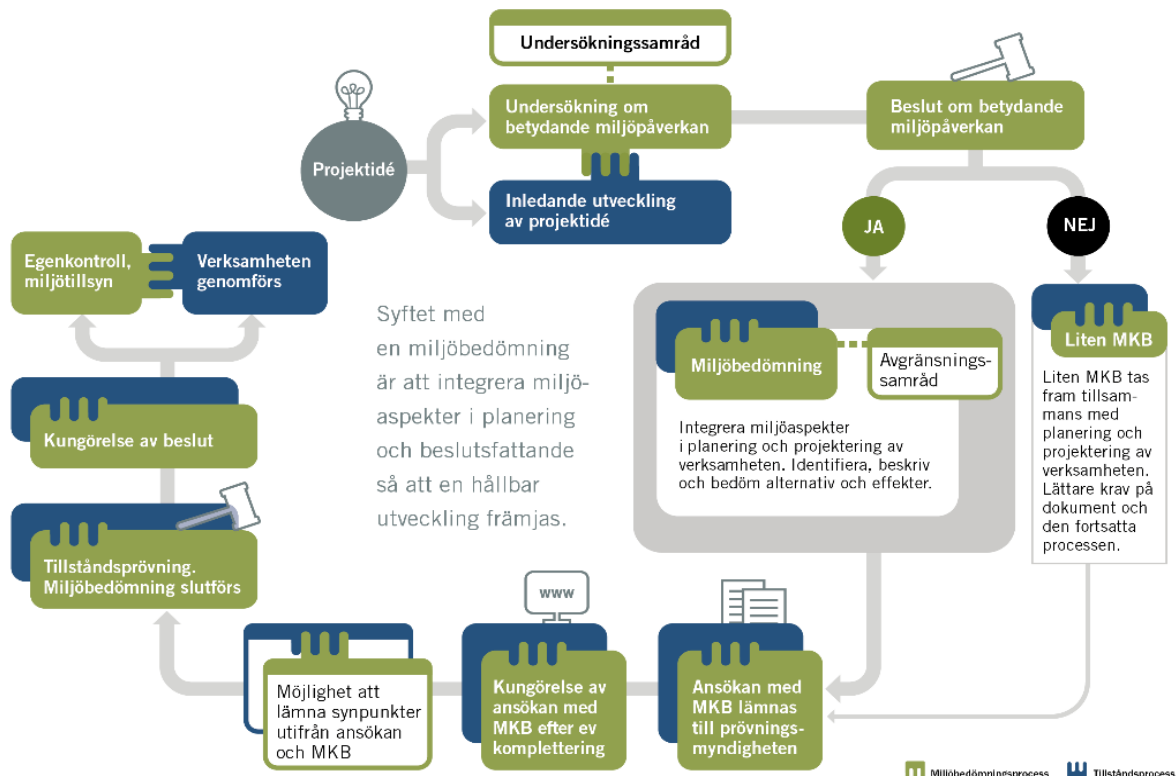
INFORMATION OM ATT SÖKA TILLSTÅND FÖR VATTENVERKSAMHET OCH OM SAMRÅDET

Arbeten i vatten kräver normalt tillstånd eller anmälan enligt miljöbalkens bestämmelser om vattenverksamhet. All tillståndsprövning utförs av Mark- och miljödomstolen med undantag för markavvattning, som vanligtvis prövas av Länsstyrelsen.

Ett tillstånd ger dig som verksamhetsutövare rätt att utföra åtgärden. Länsstyrelsens beslut i ett anmälningsärende medför inte samma rättigheter. Med tillståndet följer även villkor. Villkoren måste uppfyllas för att tillståndet ska kunna tas i anspråk. Med tillståndet följer ofta även krav på kompensations- och skadeförebyggande åtgärder.

För att få tillstånd till vattenverksamhet ska du som verksamhetsutövare ta fram en utredning som visar vilken miljöpåverkan verksamheten får. Detta underlag kallas miljökonsekvensbeskrivning (MKB) och ska lämnas in till domstolen tillsammans med ansökan. En del av att ta fram en MKB är att genomföra samråd. Det innebär att du ska informera de som berörs av åtgärden vad du ska göra och låta dem få framföra sina synpunkter. Nedan syns ett schema över gången för en verksamhet från projektidé tills verksamheten inleds.

MILJÖBEDÖMNING FÖR VERKSAMHETER OCH ÅTGÄRDER

SAMRÅD

Om du vill ansöka om tillstånd för en verksamhet ska du i ett tidigt skede inhämta synpunkter från berörda myndigheter. Det finns två olika sorters samråd, undersökningssamråd och avgränsningssamråd.

Undersökningssamrådet syftar till att bedöma om verksamheten medför en betydande miljöpåverkan. Vissa verksamheter bedöms alltid ha betydande miljöpåverkan, vilka dessa verksamheter är framgår av 6 § miljöbedömningsförordningen. Du kan också själv göra bedömningen att verksamheten har en betydande miljöpåverkan. Då behövs inget undersökningssamråd. Om man vid ett undersökningssamråd når slutsatsen att verksamheten har en betydande miljöpåverkan ska en specifik miljöbedömning tas fram. Har verksamheten inte en betydande miljöpåverkan ska istället en s.k. ”liten miljökonsekvensbeskrivning” tas fram. Undersökningssamråd ska ske med länsstyrelsen, och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten eller åtgärden.

Ett **avgränsningssamråd** är bara aktuellt för verksamheter som har en betydande miljöpåverkan. Detta samråd syftar till att bestämma miljöbedömningens innehåll och omfattning. Du ska vid avgränsningssamrådet samråda med länsstyrelsen och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten samt med de övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten eller åtgärden. Vid samråd med länsstyrelsen kan du få hjälp med att bedöma vilka myndigheter som bör beredas möjlighet att delta i samrådet.

Det är möjligt att genomföra undersökningssamrådet samtidigt som avgränsningssamrådet.

VILKET UNDERLAG BEHÖVS FÖR SAMRÅDET?

Innan såväl utrednings- som avgränsningssamrådet ska du som verksamhetsutövare ta fram skriftlig information om den planerade verksamheten. Denna information utgör ett underlag för samrådet.

Den skriftliga informationen ska innehålla:

- **Administrativa uppgifter** – sökandens namn, adress, telefonnummer, organisationsnummer, fastighetsbeteckning, fastighetsägare och kontaktperson.
- verksamhetens eller åtgärdens utformning och omfattning, bl.a.
 - Beskrivning av typ av vattenverksamhet, utformning, driftprocesser, drifttider, omfattning, råvaror etc.
 - Beskrivning av befintliga eller tillkommande vattenanläggningar inkl. manöveranordningar t.ex. grundvattenrör, pumpstation, ledning, kraftverk, damm inkl. utskovsanordningar och dammsäkerhet, faunapassage/fiskväg, dike, bro, trumma m.m.
- rivningsarbeten, om sådana kan förutses,
- verksamhetens eller åtgärdens lokalisering

- beskrivning av platsen för den planerade vattenverksamhetens lokalisering
 - avstånd till närboende, andra anläggningar, verksamheter och påverkansområde
 - Uppgifter om eventuella särskilda områdesbestämmelser, riksintressen, situationsplan (karta) och övriga planförhållanden (detaljplan, områdesplan, översiktsplan m.m.).
- miljöns känslighet i de områden som kan antas bli påverkade, t.ex.
- risk för påverkan på grundvatten
 - risk för att växter och djur påverkas
 - arters/grundvattens/berggrunds/ytvattens motståndskraft mot förändring som verksamhet för med sig.
- vad i miljön som kan antas bli betydligt påverkat
- t.ex. arter, samhällen, vattendrags kvalitet, grundvattnets kvalitet och tillgång, närboende etc.
- de betydande miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser, i den utsträckning sådana uppgifter finns tillgängliga, t.ex.
- beskrivning av miljöpåverkan på luft, mark, vatten, djur- och växtliv samt människors hälsa inom det område som kan påverkas.
 - Genomförda och pågående miljöundersökningar i området för bedömning av effekten på miljön av den planerade verksamheten.
 - Påverkan på hydrologi (t.ex. flöden, reglering, bortpumpning), morfologi (t.ex. vandringshinder, sprängning, grävning, schaktning) och biologi (vandringshinder, dämning, fiskar, fåglar, kräldjur).
 - Påverkan på miljökvalitetsnormerna, d.v.s. påverkan på de bestämmelser som anger vilken miljö kvalitet som ska uppnås eller bibehållas vid en viss tidpunkt i ett vattenområde. Normerna fastställs av Vattenmyndigheten och gäller för vissa vattenområden. Ett tillstånd till en åtgärd beviljas inte om åtgärden riskerar att försämra en norm eller förhindra den från att förbättras.
- åtgärder som planeras för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa negativa miljöeffekter, i den utsträckning sådana uppgifter finns tillgängliga, som:
- Hantering och användning av kemikalier, utsläpp till vatten, avfall (mängd och hantering), transporter (antal per dygn, transportslag), buller, lukt etc.
 - Anordningar för fiskens vandring, teknik och huvudsaklig lokalisering
 - Hantering av eventuella massor.

- Eventuella kompensationsåtgärder på grund av uppkommen miljöpåverkan.
- den bedömning som den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden gör i frågan om huruvida en betydande miljöpåverkan kan antas. (I avgränsningssamråd kan du hänvisas till beslut om betydande miljöpåverkan eller lagregler)

OBS! Bedömningen av miljöpåverkan ska baseras på kunskap och undersökningar som ska leda fram till slutsatsen och inte bara bestå av ett påstående. Det är vanligt att man behöver ta hjälp av någon sakkunnig expert för att göra dessa utredningar och bedömningar.

Det finns ingen skillnad i reglerna för vad som ska finnas i underlagen för undersöknings- och avgränsningssamråd, men de bör anpassas till syftet, att bedöma om verksamheten har någon betydande miljöpåverkan, respektive vilka frågor som är de viktigaste för ansökan, och utredas vidare i miljökonsekvensbeskrivningen.

SAMRÅD MED LÄNSSTYRELSEN

Samrådsunderlaget ska i förväg skickas in till Länsstyrelsen, innan samrådsmöte hålls. Länsstyrelsen granskar det inskickade samrådsunderlaget. Detta görs för att samrådet ska bli så givande som möjligt både för myndigheten och verksamhetsutövaren. Om Länsstyrelsen, utifrån de kriterier som framgår ovan, bedömer att underlaget är tillräckligt för en bra diskussion bestämmer länsstyrelsen tillsammans med dig en tid för samrådsmöte, i normalfallet tidigast 3 veckor efter det att handlingarna har inkommit till Länsstyrelsen och längre om det finns kompletteringsbehov. Om samrådsunderlaget även efter kompletteringsmöjlighet inte uppfyller kraven kan länsstyrelsen komma att avvisa underlaget. I sådant fall får du arbeta om underlaget och komma in med en ny version.

Innan mötet förbereder sig Länsstyrelsen genom att ta fram information om kända allmänna intressen (t.ex. naturvård-, fiske-, kulturmiljö- och ramdirektivet för vatten) som finns på myndigheten.

Det är verksamhetsutövaren som har ansvar för innehållet på samrådet. Länsstyrelsens uppgift vid ett utredningssamråd är att säkerställa att det finns tillräckligt med information för att bedöma om verksamheten har en betydande miljöpåverkan. Vid avgränsningssamrådet ska länsstyrelsen verka för att miljökonsekvensbeskrivningen får den inriktning och omfattning som behövs för tillståndsprövningen och vara anpassad till verksamhetens miljöpåverkan. Det är därför viktigt att verksamhetsutövaren skickar in underlaget enligt ovan eftersom samrådet ska utgå ifrån detta.

Samrådet ska dokumenteras av verksamhetsutövaren.

SAMRÅD MED ÖVRIGA BERÖRDA

Du som verksamhetsutövare har en skyldighet att hålla samråd med enskilda som är särskilt berörda av verksamheten. Särskilt berörda kan vara fastighetsägare till angränsande fastigheter både på land och i vattenområdet, närboende, fiskerättsinnehavare, kraftverksägare, båtklubbar, fiskevårdsområdesföreningar, industrier, naturvårdsföreningar och andra verksamheter som kan beröras av vattenverksamheten. Det är även bra att hålla samråd med berörda kommuner, även om kommunerna inte är särskilt berörd av verksamheten. Vid avgränsningssamråd är samråd med berörda kommuner obligatoriskt.

Enskilda som är särskilt berörda bör kallas skriftligen till samrådsmötet, medan allmänheten och naturvårdsorganisationer kan kallas via kungörelse i ortspressen.

Samrådet ska omfatta verksamhetens lokalisering, omfattning, utformning, miljöpåverkan, bl.a. påverkan på miljö kvalitetsnormerna, samt innehållet i kommande miljökonsekvensbeskrivning. Detta för att berörda ska få en möjlighet att diskutera hur verksamheten kommer att påverka deras intressen och för att verksamhetsutövaren ska få en möjlighet till återkoppling, vilket kan bidra till en anpassning av verksamheten och en bättre miljökonsekvensbeskrivning till tillståndsansökan.

Avgränsningssamråd ska även göras med andra myndigheter än länsstyrelsen. Även kommuner och övriga statliga myndigheter som kan antas bli berörda av verksamheten eller åtgärden. Vid samrådet med länsstyrelsen kan ni diskutera med länsstyrelsen vilka ytterligare myndigheter ni ska höra av er till.

Samråden ska dokumenteras av verksamhetsutövaren.

VERKSAMHETSUTÖVARENS SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Efter undersökningssamrådet ska en redogörelse för samråden skickas in till Länsstyrelsen. I redovisningen ska det framgå vilka synpunkter som framkommit och hur dessa kommer att beaktas. Denna redogörelse kommer sedan att läggas till grund för länsstyrelsens beslutet om betydande miljöpåverkan.

En samrådsredogörelse bör innehålla:

- Samrådskontakter: Förteckning över vilka som informerats och deltagit i samråden, samt en redogörelse av hur urvalet av samrådsdeltagare har gjorts. Kopior av informationsbrev, annonser eller dylikt.
- Mötesprotokoll: Protokoll över samrådsmöten där det framgår vilka som deltagit samt vilka synpunkter som framkommit och vad som diskuterats
- Andra synpunkter: En sammanställning av de synpunkter som kommit fram på annat sätt än genom de i punkten ovan redovisade samråden, t.ex. genom mail eller telefonsamtal
- En sammanfattning av samråden:
 - klagörande av problemställningar,
 - om alternativa lokalisering behöver utredas,

- vilka revideringar av verksamheten som gjorts baserad på synpunkter som framförts under samrådet,
- andra åtaganden som gjorts baserade på synpunkter som framkommit vid samråden.

LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING AV MILJÖPÅVERKAN

Länsstyrelsen kommer att granska samrådsredogörelsen och samrådsunderlaget och därefter fatta beslut om betydande eller icke betydande miljöpåverkan. Beslutet ska du lägga med som bilaga till din tillståndsansökan.

I 6 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) finns en lista över vilka verksamheter som alltid ska bedömas utgöra en betydande miljöpåverkan, b.la. vattenkraftverk. För de verksamheter som inte alltid ska anses utgöra en betydande miljöpåverkan ska en bedömning av miljöpåverkan göras enligt kriterierna i 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen.

De aspekter som är avgörande för om en verksamhet ska anses ha betydande miljöpåverkan **är verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper**, t.ex. verksamhetens omfattning, hur den tillsammans med andra verksamheter påverkar miljön, hur mark- och vattenområden används, eventuella föroreningar som kan uppstå. Vidare är **verksamhetens eller åtgärdens lokalisering** viktig. Bl.a. ska länsstyrelsen titta på hur pågående markanvändning påverkas, om verksamheten påverkar tillgång till lokala naturresurser, och om det finns vissa typer av naturområden som kan påverkas av verksamheten. Vidare kommer länsstyrelsen att ta hänsyn till **de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper**, som effekternas storlek, karaktär och komplexitet, sannolikheten för att och hur effekterna uppkommer, vilken varaktighet eller frekvens de har och hur omvändbara de är, effekternas kumulativa verkan tillsammans med effekterna av andra verksamheter, samt möjligheten att begränsa effekterna på ett effektivt sätt.

När samrådsunderlaget är fullständigt ska länsstyrelsen så snart som möjligt och senast 60 dagar efter att samrådsredogörelsen har lämnats in till länsstyrelsen enligt 6 kap. 25 § 2 miljöbalken avgöra frågan om huruvida verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsens beslut om betydande eller icke betydande miljöpåverkan kan enligt 6 kap. 27 § miljöbalken inte överklagas.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Efter avgränsningssamråd ska du som verksamhetsutövare skriva en miljökonsekvensbeskrivning. Denna ska innehålla uppgifter om:

- uppgifter om verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, utformning, omfattning och andra egenskaper som kan ha betydelse för miljöbedömningen,
- uppgifter om alternativa lösningar för verksamheten eller åtgärden,

- ett nollalternativ – uppgifter om rådande miljöförhållanden innan verksamheten påbörjas eller åtgärden vidtas och hur de förhållandena förväntas utveckla sig om verksamheten eller åtgärden inte påbörjas eller vidtas,
- en identifiering, beskrivning och bedömning av de miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser,
- uppgifter om de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa de negativa miljöeffekterna,
- uppgifter om de åtgärder som planeras för att undvika att verksamheten eller åtgärden bidrar till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. inte följs, om sådana uppgifter är relevanta med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.
- en icke-teknisk sammanfattning av 1–6, och
- en redogörelse för de samråd som har skett och vad som kommit fram i samråden.

ANSÖKAN TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

När miljökonsekvensbeskrivningen är klar ska denna tillsammans med en redogörelse för vad du söker tillstånd för lämnas in till mark- och miljödomstolen. Tänk noga igenom vad du vill ha tillstånd för och formulera det i ansökningstexten i form av yrkanden. Om din verksamhet omfattar uppdämning eller reglering av vatten bör du begära tillstånd för uppdämning av vatten och hur högt resp. lågt vattnet får stå som mest.

Om det gäller arbeten på en äldre anläggning kan du behöva ansöka om lagligförklaring för anläggningen om den inte tidigare har tillstånd. Tänk i så fall på att vara tydlig med att ange hur gammal anläggningen, eller dess olika delar är. Om du utfört flera mindre arbeten på anläggningen tidigare t.ex. genom en anmälan om vattenverksamhet kan du ansöka om tillstånd för dessa. På så sätt får du ett starkare rättskydd för att bibehålla eventuella ändringar av anläggningen. Ange även vilka villkor du anser ska gälla för verksamheten. Tänk på att de ska vara tydliga, precisa och möjliga att kontrollera om de uppfylls.

Ansökan ska lämnas in till mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt. Kontakta domstolen för att få veta hur många exemplar av ansökan de vill att ni lämnar in.

EFTER INLÄMNANDET AV ANSÖKAN TILL DOMSTOL

Domstolen påbörjar handläggningen av ansökan först när prövningsavgiften är betald. Domstolen bedömer om ansökan behöver kompletteras på något sätt. När ansökan bedöms som komplett får de olika sakägarna möjlighet att lämna in yrkanden och synpunkter på ärendet.

Oftast håller domstolen en förhandling som avslutning på ärendet. Vid huvudförhandlingen får de olika sakägarna ytterligare en möjlighet att framställa yrkanden. Om sökanden begär att ansökan ska avgöras på handlingarna, dvs. utan någon huvudförhandling, och ingen av motparterna har några invändningar mot detta kan domstolen avgöra ärendet på handlingarna.

KOSTNADER

Uppgifter om de kostnader som kan uppkomma vid en tillståndsprövning finns i 25 kap. miljöbalken och i förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. I ansökningsmål om vattenverksamhet ska sökanden svara för sina egna och motpartens kostnader vid domstolen.

YTTERLIGARE INFORMATION

För att få en uppfattning av omfattningen av en ansökan är ett tips att kontakta Mark- och miljödomstolen för att begära ut ett tidigare ärende som rör en liknande verksamhet som den du avser att söka för.

Har du tillgång till Internet kan du söka efter miljöbalken och förordningar på www.notisum.se. Har du inte tillgång till Internet kan miljöbalken med största säkerhet lånas på närmsta bibliotek.

Bland annat kan följande lagstiftning vara av intresse:

- 11 kap. miljöbalken (1998:808) som behandlar vattenverksamhet
- Lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser som vattenverksamhet
- 6 kap. miljöbalken (1998:808) som behandlar miljökonsekvensbeskrivningar och annat beslutsunderlag
- 5 kap. miljöbalken (1998:808) som behandlar miljökvalitetsnormer
- Miljöbedömningsförordningen (2017:966)
- 22 kap. miljöbalken (1998:808) som behandlar förfarandet vid mark- och miljödomstolarna i ansökningsmål
- Lag (1998:811) om införandet av miljöbalken som behandlar bl.a. lagligförklaring
- Förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken
- Förordning (2004:660) om förvaltning och kvaliteten på vattenmiljön

KONTAKT

För att få mer information om tillståndsansökan för vattenverksamhet kan du vända dig till handläggare av vattenverksamhet vid Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Adress: Länsstyrelsen i Kronobergs län, Vattenvårdsfunktionen, 351 86 Växjö

Telefon: 010-223 70 00

E-post: kronoberg@lansstyrelsen.se

Hemsida: www.lansstyrelsen.se/kronoberg/vattenverksamhet